

Politieke Markt

Vergadering van 3 maart 2026

Programma - Regie op Vitaal Platteland

Autoluw maken Kerkweg/Binnenpad Giethoorn

Portefeuillehouder

Marcel Scheringa

Samenvatting

In mei 2023 lag het raadsvoorstel *Groenblauw hart voor Giethoorn; Toekomstbeeld Gieterse Polder en Omgeving Kulturhus* ter besluitvorming voor in de gemeenteraad.

De gemeenteraad stelde het toekomstbeeld als richtinggevend vast en gaf, door middel van een amendement op het raadsvoorstel, het college de volgende opdracht mee:

'Maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken waarbij een integrale afweging gemaakt dient (kosten en voor- en nadelen) te worden tussen de varianten 'Koepad' en 'Oude Kade', waarbij het college een inspanningsverplichting heeft om een afgewogen en door Gieters Belang en Giethoorn Onderneemt en overige belanghebbenden gedragen voorstel aan de raad voor te leggen.'

Op 12 juli 2023 is, in een bestuurlijk overleg tussen gemeente, Giethoorn Onderneemt en 't Gieters Belang, besloten om een onafhankelijke partij opdracht te geven voor een onderzoek naar/integrale afweging van de twee tracés, om zo invulling te geven aan het amendement. Tijdens het opstellen van de onderzoeksopdracht is op verzoek van de belangenverenigingen nog een derde tracé toegevoegd. Het onafhankelijk bureau concludeerde op basis van de integrale afweging van de drie tracévarianten dat tracé Dijkje als meest geschikte optie naar voren komt in vergelijking met de andere twee tracés. Ondanks deze conclusie en het gezamenlijk doorlopen proces, lukt het tot op heden niet om tot een door alle partijen gedragen voorstel te komen.

In de Politieke Markt op dinsdag 9 december 2025 lag daarom een adviesvraag over de tracékeuze aan de raad voor, waarbij de raad unaniem het tracé Koepad heeft geadviseerd.

Op basis van dat advies ligt nu dit voorstel bij u voor.

Beschrijving

Inleiding

In mei 2023 lag het raadsvoorstel *Groenblauw hart voor Giethoorn; Toekomstbeeld Gieterse Polder en Omgeving Kulturhus* ter besluitvorming voor in de gemeenteraad. Dit integrale toekomstbeeld gaf invulling aan een afspraak die we eerder vastlegden in de in 2020 vastgestelde *Toekomstvisie Giethoorn; "Het is eigenlijk een vreemd dorp"*: de nadere uitwerking van de ideeën voor de Gieterse Polder.

De *Toekomstvisie Giethoorn* uit 2020 - een gezamenlijk product van Giethoorn Onderneemt (GO) en 't Gieters Belang (GB) en de gemeente Steenwijkerland - vormde de basis voor deze nadere uitwerking. In deze toekomstvisie is het autoluw maken van Kerkweg/Binnenpad tussen P2 en 't Vonder als één

van de opgaven benoemd. Al lange tijd wordt de verkeers- en parkeerverlast hier door het dorp en de gemeente gezien als een urgent probleem.

Op twee onderdelen wijkt het toekomstbeeld voor de Gieterse Polder af van de uitgesproken voorkeur van GO en GB. De route van een nieuwe ontsluitingsweg is daar één van (een vaarverbinding op boezempeil de andere).

De aanleg van een alternatieve ontsluitingsroute is noodzakelijk om de verkeers- en parkeerverlast op Kerkweg/Binnenpad structureel te verminderen/op te lossen. Op deze weg langs de dorpsgracht (die op sommige plekken niet breder is dan 3,5 meter), rijden meer dan 1.500 auto's per dag in de zomer. Toeristen en bezoekers rijden via de noordzijde het dorp in op zoek naar een parkeerplaats. Ze rijden ofwel doelgericht de hele weg af naar de parkeerplaats bij 't Vonder in de hoop daar een plek te vinden, ofwel parkeren in de bermen, of rijden tevergeefs terug over de smalle weg om het ergens anders te proberen. Dit verkeer mengt zich met bewoners en vrachtverkeer, en fietsers en wandelaars. Dat levert veel overlast en onveiligheid op voor alle gebruikers van de weg.

De gemeenteraad stelde het toekomstbeeld als richtinggevend vast en gaf, door middel van een amendement op het raadsvoorstel, het college de volgende opdracht mee:

'Maatregelen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken waarbij een integrale afweging gemaakt dient (kosten en voor- en nadelen) te worden tussen de varianten 'Koepad' en 'Oude Kade', waarbij het college een inspanningsverplichting heeft om een afgewogen en door Gieters Belang en Giethoorn Onderneemt en overige belanghebbenden gedragen voorstel aan de raad voor te leggen.' Zie het raadsbesluit met kenmerk 2023-RAAD-00032.

Op 12 juli 2023 is, in een bestuurlijk overleg tussen gemeente, GO en GB, besloten om een onafhankelijke partij opdracht te geven voor een onderzoek naar/integrale afweging van de twee tracés, om zo invulling te geven aan het amendement. Dit onderzoek is uitgevoerd door bureau Wing. Op verzoek van GO en GB is nog een derde tracé betrokken in het onderzoek: het tracé Achterlangs de erven.

Het onafhankelijk bureau concludeerde op basis van de integrale afweging van de drie tracévarianten dat tracé Dijkje als meest geschikte optie naar voren komt in vergelijking met de andere twee tracés. Ondanks deze conclusie, de daaraan voorafgaande gezamenlijke opdrachtformulering, gezamenlijke bureaukeuze en onderzoeksaanpak, de inbreng tijdens het proces, de aanvullend georganiseerde inloopbijeenkomsten én de diverse overleggen (voor en na oplevering van het eindrapport), lukte het tot op heden niet om tot een door alle partijen gedragen voorstel te komen.

In de Politieke Markt op dinsdag 9 december 2025 lag daarom een adviesvraag over de tracékeuze aan de raad voor, waarbij de raad unaniem het tracé Koepad heeft geadviseerd.

Gewenst resultaat

Een autoluwe Kerkweg/Binnenpad als gevolg van een gerealiseerde ontsluitingsweg die de Deukten en parkeerplaats 't Vonder met elkaar verbindt.

Argumenten

1.1 Al lange tijd wordt de grote verkeers- en parkeerverlast op Kerkweg/Binnenpad door het dorp en de gemeente gezien als een urgent probleem dat om een oplossing vraagt

Zowel de inwoners, het college als de raad pleiten daarom voor een snelle oplossing van het probleem. Het autoluw maken van Kerkweg/Binnenpad in combinatie met een nieuwe ontsluitingsweg wordt gezien als een oplossing voor dit probleem.

1.2 De raad heeft op 9 december 2025 unaniem advies gegeven om voor de ontsluitingsweg het tracé Koepad te kiezen

Met het raadsbesluit van mei 2023 met kenmerk 2023-Raad-00032 gaf de raad het college de opdracht een integrale afweging te maken tussen de varianten Koepad en Dijkje. Daarnaast kreeg het college een inspanningsverplichting om tot een afgewogen en gedragen voorstel te komen. Ondanks

een uitgebreid onderzoeks- en overlegproces is het niet gelukt om tot een gedragen voorstel te komen. Daarom werd de raad gevraagd advies uit te brengen over het tracé van de ontsluitingsweg.

1.3 Zowel 't Gieters Belang als Giethoorn Onderneemt zijn voorstander van het tracé Koepad
Tijdens de Politieke Markt heeft GB mede namens GO kenbaar gemaakt voorstander te zijn van het tracé Koepad.

2.1. De vergunbaarheid van de variant Koepad is onzeker

Voor de aanleg van een ontsluitingsweg moet worden afgeweken van het omgevingsplan. Om af te kunnen wijken van het omgevingsplan moet sprake zijn van een zogenoemde evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL), een uitgebreide ruimtelijke afweging, waarbij alle relevante ruimtelijke aspecten aan de orde komen. De cultuurhistorische waarde is binnen de ETFAL een zwaarwegende factor, vooral omdat Giethoorn een Rijksbeschermd dorpsgezicht is. Gezien de eerder uitgebrachte adviezen van RCE en provincie is de vergunbaarheid van de variant Koepad nog onzeker.

2.2 De verkeersproblematiek aan Kerkweg/Binnenpad is urgent

Daarom is het gewenst dat er een terugvaloptie is, mocht blijken dat de variant Koepad niet vergund kan worden. Door een terugvaloptie aan te wijzen, kan het college daarmee rekening houden in de voorbereiding van de maatregelen om het Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken.

2.3 De raad gaf in het advies aan dat een terugvaloptie gewenst is om voortgang te houden in het proces.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het advies van de raad is niet in lijn met het advies van het onderzoeksrapport van Wing en de betrokken experts.

1.2 De vergunbaarheid van het tracé Koepad is onzeker en brengt een juridisch risico met zich mee
Zie de toelichting bij argument 2.1.

2.1 Het tracé Dijkje heeft de grootste kans op vergunbaarheid, maar ook bij tracé Dijkje is er geen garantie op vergunbaarheid

Wel is uit de voorafgaande analyse gebleken dat de kans op vergunbaarheid het grootst is bij dit tracé.

Duurzaamheid en social return

-

Financiële toelichting

De kosten voor de planologische procedure en de realisatie van de ontsluitingsweg worden gedekt uit de middelen die de gemeente vrijgemaakt heeft in het kader van de Leefbaar Giethoorn deal. Voor de realisatie van de fietspaden is het de verwachting dat een kostenberekening opgenomen kan worden in de Perspectiefnota 2027-2031.

Communicatie en participatie

Bij de uitwerking van het tracé en de planvorming zullen omwonenden geïnformeerd worden.

Uitvoering en planning

Bij de kanttekeningen is aangegeven, dat we met dit tracé juridische en planningsrisico's lopen. Bij een positief scenario is de verwachte termijn voor de realisatie ontsluitingsweg: 2028.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Conform het advies van de gemeenteraad, een vervolg te geven aan *Groenblauw hart voor Giethoorn; Toekomstbeeld Gieterse Polder en Omgeving Kulturhus* door maatregelen te treffen om Kerkweg/Binnenpad autoluw te maken, waaronder voorbereiding en realisatie van een ontsluitingsweg volgens variant 'Koepad'.
2. Wanneer de variant 'Koepad' niet vergund wordt, de variant 'Dijkje' als terugvaloptie aan te wijzen.